

Lokalt ledd utveckling genom leadermetoden
Bromölla • Kristianstad • Osby • Östra Göinge

LOKAL UTVECKLINGSSTRATEGI SKÅNES ESS 2014-2020

Lokalt ledd utveckling

LEADER

SKÅNES ESS

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska struktur-
och investeringsfonderna

September 2016, version 1.1.

Populärversion för utskrift

www.skaneess.se

Innehållsförteckning

Skånes Ess 2020 – livskvalitet för alla	3
Vad är lokalt ledd utveckling?.....	4
Vad är Leader?.....	4
Vad är ett leaderprojekt?	4
Området och de lokala behoven	5
Lokal utvecklingsstrategi 2014-2020	6
Målbild för Skånes Ess 2020.....	7
Fem övergripande mål.....	8
1. Stärkt identitetsskapande profil	8
2. Förhöjda innovationskrafter	8
3. Ökad lokal påverkansmöjlighet	9
4. Nya samverkansformer för smart och hållbar tillväxt	9
5. Utveckling, nyttjande och vårdande av natur- och kulturreсурser	10
Horisontella mål.....	11
Hållbar utveckling	11
Innovativ ansats.....	11
Jämställdhet.....	11
Miljö och klimat	11
Likabehandling och icke-diskriminering.....	11
Tillgänglighet.....	11
Insatsområden.....	12
Korskopplingar – nya nätverk och innovationer	12
Social inkludering – mötesplatser och styrka genom mångfald	12
Konkurrenskraft – företagande och tillväxt.....	12
Land/vatten – hållbart nyttjande av natur- och kulturreсурser	13
Europeiska struktur- och investeringsfonderna	14
Leader i Skåne	14
Processförlopp för projektstödet.....	14
Vad innehåller en komplett ansökan?	14
Organisation	14

”Det föreslagna området kan sägas utgöra ett helt Skåne i miniatyr eftersom det i sig rymmer samtliga skånska landskapskaraktärer. Här finns skogar och slätter, sjöar och stränder. Området associeras också med snapphanebygd, stor- och småskalig livsmedelsproduktion och smakupplevelser. Det handlar mycket om att utveckla samsyn, samspel och service. Alla dessa beskrivande ord med initialen S gav oss inspiration till namnet Leader Skånes Ess! Esset är högsta kortet i leken och får symbolisera vår gemensamma vilja att utvecklas och bli ledande i stort och i smått. I en kortlek finns som bekant fyra ess – lika många till antalet är de kommuner som ingår i det föreslagna Leaderområdet; Bromölla, Kristianstad, Osby och Östra Göinge – Skånes Ess!”

Utdrag ur strategin 2007-2013

Skånes Ess 2020 – livskvalitet för alla

Har du en idé som kan utveckla bygden där du bor eller verkar? Då kan du söka stöd från Skånes Ess för att förverkliga den. Skånes Ess arbetar med lokalt ledd utveckling genom leadermetoden med stöd från de europeiska struktur- och investeringsfonderna och beviljar projektmedel till föreningar, företag och offentliga organisationer.

Det här är en populärversion av Skånes Ess lokala utvecklingsstrategi för 2014-2020. Strategin är framtagen i dialog med boende och verksamma i området, näringsliv och offentlig sektor samt andra utvecklingsaktörer aktiva i närområdet. Avstämning har också gjorts gentemot regionala och lokala planer och strategier.

Strategin används bland annat för att styra LAG:s (styrelsens) arbete med prioritering och urval av projektansökningar. Den visar på vilka insatser som behövs för att göra området attraktivt, konkurrenskraftigt samt stimulera till nya arbetstillfällen och nya företag. Varje leaderområde har en egen utvecklingsstrategi baserad på de lokala behoven.

Alla projekt som prioriteras genom utvecklingsstrategin ska bidra till att uppnå EU:s tillväxtstrategi Europa 2020. Därför stödjer alla mål i strategin också de mål som är satta i programmen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna.

Skånes Ess, vars leaderområde omfattar Bromölla, Kristianstad, Osby och Östra Göinge kommuner, arbetar med lokalt ledd utveckling genom leadermetoden inom landsbygdsfonden, socialfonden och regionalfonden. Vårt grannområde, LEADER Sydöstra Skåne, arbetar inom havs- och fiskerifonden även i Skånes Ess geografiska område.

Med strategin som grund är vår vision och målbild att Skånes Ess år 2020 är ett föregångsområde där ett hållbart nyttjande av platsgivna resurser skapar livskvalitet för alla.

Vad är lokalt ledd utveckling?

Lokalt ledd utveckling genom leadermetoden är ett projektstöd med finansiering från de europeiska struktur- och investeringsfonderna samt lokal offentlig medfinansiering.

Organisationer, föreningar, företag och myndigheter kan söka stöd för att främja utvecklingen i området. Projektstödet fördelas till insatser vars nytta tillfaller en bredare allmänhet eller är förutsättningsskapande för exempelvis företagsutveckling, boendemiljö, kunskap, service med mera, samt bidrar till måluppfyllelse i den lokala utvecklingsstrategin för området.

Vad är Leader?

Leader är en EU-metod för lokal utveckling som bygger på samarbete mellan olika sektorer och olika aktörer i samhället utifrån lokala initiativ. Tillsammans förstärker både de olika projekten och de olika aktörerna varandra och skapar en positiv utveckling för området.

Leader är en fransk förkortning som står för *Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale* (samordnade aktiviteter för ekonomisk utveckling på landsbygden). Metoden bygger på:

- **Samarbete** – mellan olika aktörer över branscher, samhällssektorer, kommuner och länder
- **Lokal kunskap** – det är kunskapen om de lokala behoven som styr utvecklingen.
- **Underifrånperspektiv** – idéerna och initiativen kommer från personerna som berörs av dem.
- **Trepartnerskap** – offentlig, privat och ideell sektor samarbetar för att åstadkomma utveckling
- **Nytänkande/innovation** – idéerna är nya eller oprövade för området.
- **Lokalt fattade beslut** – Det är den lokala styrelsen, LAG, som utifrån strategin väljer vilka projekt som ska få stöd.

I LAG sitter personer med lokal förankring som tillsammans har kompetens inom bland annat innovation, jämställdhet, miljöarbete, företagande och sociala frågor. Ledamöterna representerar ideell, offentlig och privat sektor samt kommer från alla fyra kommunerna.

Vad är ett leaderprojekt?

Ett leaderprojekt är ett projekt som bygger på leadermetoden och är förankrat i den lokala utvecklingsstrategin. Det är en verksamhet begränsad i tid, omfattning och kostnad med tydliga mål som kan utvärderas och mätas. Nyttan ska tillfalla flera och projektet ska bidra till att uppfylla målen i den lokala utvecklingsstrategin för området.

Leaderområdet Skånes Ess består av fyra kommuner i nordöstra Skåne: Bromölla, Kristianstad, Osby och Östra Göinge. Det är ett område präglad av sin starkt skiftande natur som omfattar djupa skogar, åsar, slätter, odlingsmarker och vattenrikedom.

Totala antalet invånare är 119745 personer¹ och området är 2417 km² stort. Här bor man mer glesbeboet än i övriga Skåne. Föreningslivet är rikt med cirka 900 ideella föreningar.² I området dominerar småföretagandet och det finns drygt 11 200 företag. Av dem drivs 31 % av kvinnor. Arbetslösheten, i synnerlighet ungdomsarbetslösheten, är högre än riksgenomsnittet.

Förarbetet när strategin skulle tas fram visar att områdets styrkor är den mångfald och variationsrikedom som präglar hela området med resurser i form av natur, kompetenser, produkter och företagande. Analyserna pekar på ett behov av att bättre ta tillvara på befintliga krafter och kompetenser. Ett behov av samordning samt att hitta nya sätt att nyttja och förädla resurserna framhålls. Inte minst för att skapa fler arbetstillfällen och stimulera till större social delaktighet.

Att vårda och utveckla natur samt restaurera naturområden och vattendrag ses som signifikanta behov, just för att naturen är en stark identitetsbärare. Det ses också som något som skulle stärka attraktionskraften ur flera perspektiv och få de boende att trivas.

En oro finns i området över att hamna i skymundan både av större tätorter och av sydvästra och västra Skåne. Det finns en tydlig önskan om att dela med sig av sin bygd och göra sin röst hörd samtidigt som det finns behov av en tydligare, gemensam identitet.

Sammanfattningsvis finns det i området en önskan att bättre använda de resurser som finns, att samverka mer och i nya konstellationer, att skapa delaktighet och fler arbetstillfällen samt att göra området mer känt.

”Den viktigaste framgångsfaktorn blir att bilda oväntade konstellationer som kan bidra till kreativ höjd inför framtiden”

Citron kommunikation,
sammanställning av dialogmötena

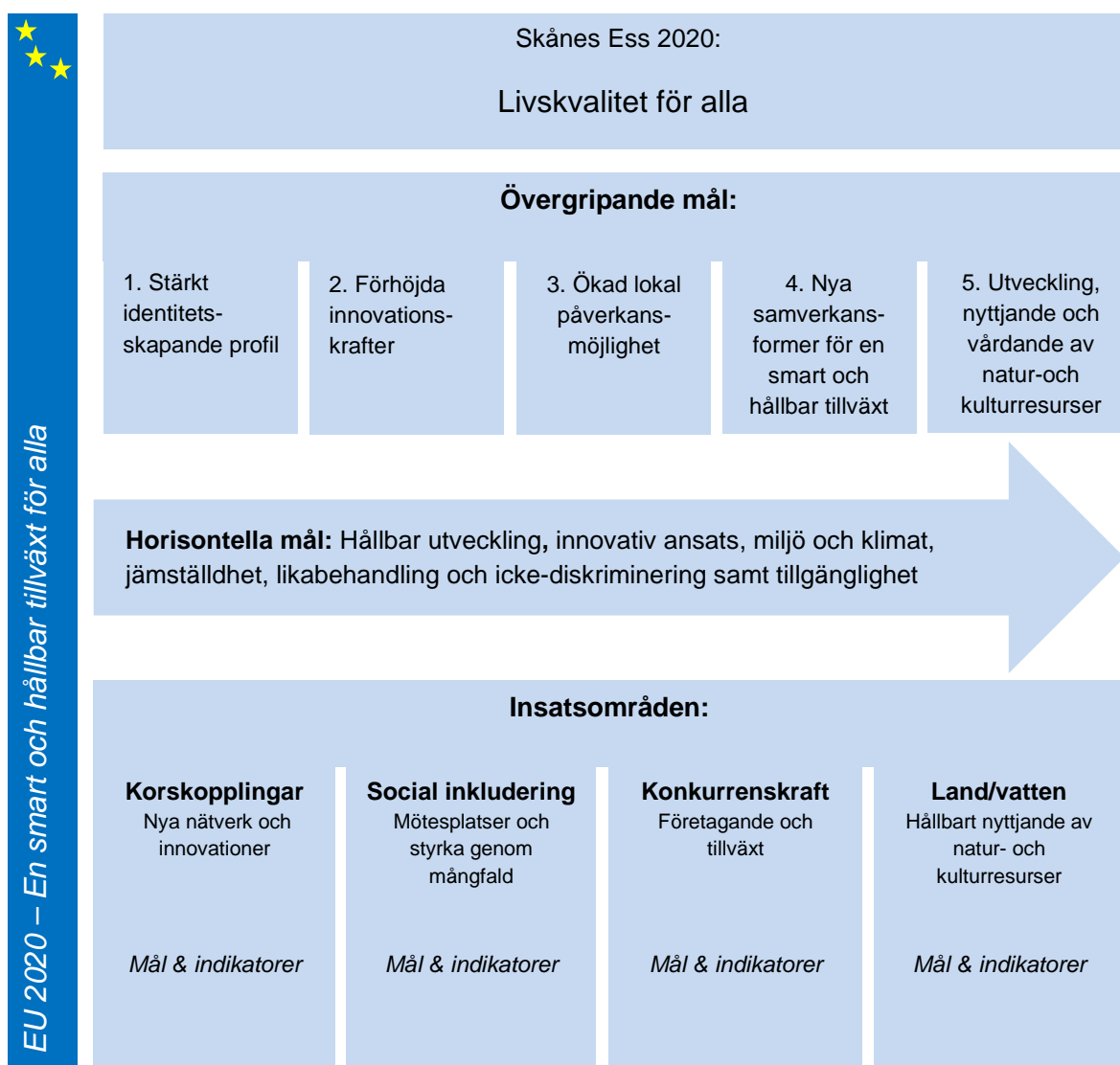
¹ SCB, 31 december 2013

² Information från respektive kommuns hemsida, november 2014.

Lokal utvecklingsstrategi 2014-2020

Analyserna av behov och utvecklingsmöjligheter har lagt grunden till strategins vision och fem övergripande mål för att förverkliga den. Fyra insatsområden med konkreta mål styr tematiskt vilka insatser som ska göras. De horisontella målen ska bidra till att skapa strukturer för att effektivisera arbetet och förbättra resultaten.

Den lokala utvecklingsstrategin för Skånes Ess ska bidra till EU 2020-målen som eftersträvar en smart och hållbar tillväxt för alla. Det innebär satsningar på utbildning, forskning och innovation, stöd för det digitala samhället, en koldioxidsnål ekonomi samt ett samhälle utan social utestängning.

Omvärdens nyfikna ögon vänds mot Skånes Ess. Skånes Ess är år 2020 ett föregångsområde där ett hållbart nyttjande av platsgivna resurser skapar livskvalitet för alla.

Området har på kort tid genomgått en enastående förändring från att ha varit en okänd del av Skåne till att bli attraktivt som boende-, besöks- och entreprenörsområde.

Lokal trygghet och delaktighet samt stolthet över den egna bygden är drivkrafter för etablering av nya företag, utveckling av befintliga företag, företagssamverkan och socialt ansvar. Ett djärvt och innovativt tänkesätt leder till ständigt skapande av nya produkter, nya tjänster och nya arbetstillfällen.

Goda möjligheter att finna varandra på fysiska och virtuella mötesplatser stimulerar till samverkan i olika konstellationer. Större kunskap om varandras kompetens, bygdens historia och naturens resurser frigör energi till utvecklande, lokala projekt som skapar varaktigt positiva effekter.

Kompetensutbyte och samverkan mellan olika organisationer, företag och föreningar på landsbygden, i tätorterna och i staden ökar stadigt.

Man tar på ett hållbart sätt vara på natur- och kulturresurser. Den biologiska mångfalden upprätthålls och den inbjudande naturen är frisk. Miljömedvetandet hos människorna i området är högt och man arbetar aktivt för en fortsatt resurs- och energieffektivisering.

Fem övergripande mål

De övergripande målen visar riktningen för att förverkliga vision och målbild. De fem övergripande målen för perioden 2014-2020 är:

1. Stärkt identitetsskapande profil
2. Förhöjda innovationskrafter
3. Ökad lokal påverkansmöjlighet
4. Nya samverkansformer för smart och hållbar tillväxt
5. Utveckling, nyttjande och vårdande av natur-och kulturreсурser

1. Stärkt identitetsskapande profil

Omvärldsanalysen och resultatet av de öppna mötena visar att området lätt hamnar i skymundan. Genom en stärkt identitetsskapande profil görs området mer känt. Stärks den identitetsskapande profilen blir också den lokala samhörigheten i området starkare. Det blir lättare att synas utåt och området blir attraktivt för företagare och besökare. En indikator kan vara att fler vill rekommendera regionen för inflyttning.

En slutsats från de öppna mötena var att befintlig kraft måste användas bättre. För måluppfyllse riktar Skånes Ess insatser mot åtgärder som lyfter fram sådant som karakteriserar området.

”Stärks den identitetsskapande profilen blir också den lokala samhörigheten i området starkare.”

2. Förhöjda innovationskrafter

Höjs områdets innovationskraft ökar också utvecklingsförmågan. Kreativitet stimuleras genom möten och är en förutsättning för innovation och smart tillväxt.

Ökad samverkan och samverkan i nya konstellationer har på de öppna mötena identifierats som avgörande för utveckling i området. Förutsättningarna för utbyten och nya möten mellan kompetenser är goda då området rymmer många orter och organisationer. Här finns potential att höja kompetenser och skapa mervärden.

Genom insatsområdet korskopplingar hittas innovativa sätt att använda områdets resursrikedom, både vad gäller kompetenser och natur. Samverkan mellan forskning och näringsliv samt samverkan mellan branscher som inte brukar samarbeta leder till innovationer, utveckling och förädling av produkter.

”Kreativitet stimuleras genom möten och är en förutsättning för innovation och smart tillväxt.”

3. Ökad lokal påverkansmöjlighet

Människor som upplever att de kan påverka sin verklighet och att de inkluderas är tryggare människor. I området upplevs i dag en otrygghet (se avsnitt 4.1). Det påvisades också i analyserna som en utvecklingsmöjlighet att genom delaktighet låta fler kompetenser, framförallt hos personer i utanförskap, komma till nytta.

Målet syftar till större lokal trygghet och bättre nyttjande av befintliga mänskliga resurser och nås genom att Skånes Ess prioriterar insatser som får människor att delta i dialogen och motarbeta att de faller offer för stereotypa fördomar och normer. En stärkt social gemenskap skapar trygghet.

I december 2013 var 14 % av befolkningen i området utrikesfödda. Hit kommer också många nyanlända invandrare som lätt hamnar i utanförskap, men också innebär möjligheter till nya erfarenhetsutbyten och kontakter som kan ge breddade perspektiv. Arbetslösheten är hög och ungdomsarbetslösheten mycket hög i området vilket innebär en risk att grupper blir socialt marginaliserade. Genom att öka den lokala påverkansmöjligheten motverkas otillfredsställande kommunikation och dåliga attityder som kan utgöra hinder för social inkludering. För det behövs mötesplatser där olika grupper kan mötas. Även möten mellan tätort-landsbygd eller tätort-tätort är av intresse för området för att öka den lokala påverkansmöjligheten.

”En utvecklingsmöjlighet att genom delaktighet låta fler kompetenser, framförallt hos personer i utanförskap, komma till nytta”

4. Nya samverkansformer för smart och hållbar tillväxt

Målet syftar till att skapa förutsättningar som gynnar ökad sysselsättningsgrad och höjd konkurrenskraft. För att människor ska kunna bo i området måste det finnas jobb i närområdet, har konstaterats på de öppna mötena och i flera andra sammanhang.

I området finns många branscher och många företag med ett dominerande småföretagande. Samverkan dem emellan ger goda möjligheter att öka tillväxt och konkurrenskraft. Skånes Ess ska främja sektorsöverskridande samverkan, som sammanbinder företag med föreningar och forskare och kan generera nya idéer eller lösningar. Samverkan kan också handla om gemensamma utbildningar, utbyten och att lära av varandra. Tillsammans finns en större möjlighet att öka kännedomen om området och visa på den utveckling och tillväxt som sker.

Det omväxlande landskapet är utgångspunkt för gröna och blå näringar. Råvaror exempelvis i form av sten, fisk, frukt- och grönsaker kan förädlas. Besöksnäringen kan utveckla nya produkter och genom samordning öka attraktionskraften. Smart och hållbar tillväxt omfattar även värnande om miljön. För att uppnå målet ska insatser riktas med detta i beaktande.

För att området ska vara konkurrenskraftig måste lokal produktion upprätthållas och stärkas. Det ger också potential att öka sysselsättningsgraden. Att skapa fler arbetstillfällen för unga starkt prioriterat eftersom ungdomsarbetslösheten är hög.

”I området finns många branscher och många företag med ett dominerande småföretagande. Samverkan dem emellan ger goda möjligheter att öka tillväxt och konkurrenskraft.”

5. Utveckling, nyttjande och vårdande av natur- och kulturreсурser

Områdets natur- och kulturmiljöer är en stark tillgång. Därför måste också alla i området ta sitt ansvar för att dessa sköts på ett hållbart sätt. Resultatet av de öppna mötena visar att det finns en efterfrågan på att bättre använda de natur- och kulturreсурser som finns utan att förstöra dem. Den omväxlande naturen ger goda förutsättningar att utveckla gröna och blå näringar samt även naturturism. Skånes Ess vill stimulera till att områdets natur- och kulturmiljöer på olika sätt visas upp och tillgängliggörs, samtidigt som biologisk mångfald värnas. Det handlar om att använda befintliga resurser på ett genomtänkt och klokt sätt, samt att samordna nyttjande och åtgärder för såväl land som vatten.

Intressekonflikter eller målkonflikter mellan produktionsmål och miljömål är ingen ovanlighet. Samverkan och öppna diskussioner mellan branscher och mellan mark-, skogs- och vattenverksamheter är en nödvändighet för ett hållbart nyttjande av natur- och kulturreсурser. Att vårda genom exempelvis energieffektivisering och andra miljöåtgärder gynnar den sköna upplevelsen av miljön och är ett sätt att hantera det högst närvarande miljöhotet. Omvärldsanalysen visar också att hållbarhetsfrågorna kan fungera som en konkurrens fördel. I förlängningen ökas också attraktionskraften.

”Områdets natur- och kulturmiljöer är en stark tillgång. Därför måste också alla i området ta sitt ansvar för att dessa sköts på ett hållbart sätt.”

De horisontella målen utgör drivkrafter för hållbar tillväxt och ska beaktas vid urval av projekt. De ska bidra till att skapa strukturer för att effektivisera arbetet och förbättra resultaten.

De horisontella målen är *Hållbar utveckling*, *Innovativ ansats*, *Jämställdhet*, *Miljö och klimat*, *Likabehandling och icke-diskriminering* samt *Tillgänglighet*. I varje projekt ska finnas en beskrivning av hur man avser att arbeta för att uppfylla de horisontella målen.

- **Hållbar utveckling**

Hållbar utveckling avser ekonomisk, ekologisk och socialt hållbarhet i samverkan.

- **Innovativ ansats**

Innovativ ansats avser att ett nyhetsvärde finns i verksamhet, en tjänst, en produkt, en samverkanskonstellation eller i metod.

- **Jämställdhet**

Jämställdhet innebär att kvinnor och män har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. I såväl projekt som i verksamhet eftersträvas att uppfylla de nationella jämställdhetsmålen.

- **Miljö och klimat**

Med målet avses miljö- och klimatsmarta samt resurseffektiva åtgärder för verksamheter, såväl tjänster som produkter.

- **Likabehandling och icke-diskriminering**

Likabehandling och icke-diskriminering avser att ingen människa ska behandlas annorlunda beroende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

- **Tillgänglighet**

Tillgänglighet avser att undanröja eventuella hinder för delaktighet för personer med fysisk, psykisk och kognitiv funktionsnedsättning.

Insatsområden

För att uppnå de fem övergripande målen fördelas insatser i fyra olika insatsområden: *Korskopplingar*, *Social inkludering*, *Konkurrenskraft* samt *Land/vatten*. Projekt som stöds ska passa inom insatsområdena och svara mot dess respektive mål.

Korskopplingar – nya nätverk och innovationer

Nya gränsöverskridande möten utmanar befintliga strukturer och samverkansformer. Tillsammans tänks tankar som inte tänkts tidigare, kreativa idéer kläcks och vinnande konstellationer skapas. Genom korskopplingar uppstår positiv spänning mellan människor, intressen, organisationer och projekt, vilket föder handlingskraft och förhöjd utvecklingskraft. Ibland är lösningen närmare än man tror.

1. Utveckla eller förädla nya produkter, tjänster, arbetstillfällen eller arbetsprocesser genom nya/tvärsektoriella samarbeten.
2. Frambringa nya, innovativa idéer eller aktiviteter genom samverkan mellan flera olika intressegrupper.
3. Skapa nya samarbeten mellan föreningar, företag eller offentliga organisationer för miljöförbättrande insatser.
4. Genomföra kompetensutveckling med minst tre aktörer i bred samverkan för ökad tillgänglighet i samhället.
5. Skapa nya samarbeten mellan föreningar, företag eller offentliga organisationer, som inte arbetat ihop tidigare, för att skapa sysselsättning eller nya företag.

Social inkludering – mötesplatser och styrka genom mångfald

Delaktighet och öppen kommunikation skapar grogrund för en intressant och mångfasetterad bygd. Därför ska alla med olika bakgrund, intresse och förmåga uppmuntras att ta en aktiv del i utvecklingen. Möjligheten för fler att inkluderas och mötas i en tillitsfull och tillåtande anda förebygger vardagliga konflikter. Även i det ömsesidiga beroendet mellan tätort och landsbygd finns många potentiella vinster. Nya sätt att umgås bryter gamla barriärer.

1. Skapa nya och inkluderande mötesplatser för olika grupper i samhället och för olika intressen.
2. Skapa nya samverkans- och mötesformer för att främja sysselsättning för personer långt från arbetsmarknaden.
3. Öka kunskapen i området om dess olika grupper samt inventera kompetensen för att bidra till social inkludering, minska utanförskap och öka möjligheten till arbete.
4. Öka samverkan mellan tätort och landsbygd för att bättre nyttja resurser och kompetenser.

Konkurrenskraft – företagande och tillväxt

Genom att utmana, utveckla och stärka samverkansformer i näringslivet samt med den ideella och offentliga sektorn, ökas konkurrenskraften och underlättas företagandet. Ett smart företagande byggs med ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet för att vara redo att möta framtidens utmaningar. Särart och mod används tillsammans med resurser, spetskompetens och forskning för att bli starkare. Med oprövade metoder, ständigt uppdaterade kompetenser och skapandet av nya strukturer för smart och hållbar tillväxt görs området slagkraftigt. Det som är bra kan göras ännu bättre.

1. Öka sysselsättningsgrad i företag.
2. Pröva nya metoder för långsiktigt hållbart företagande i samverkan ur ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv.
3. Skapa fler arbetstillfällen för unga.
4. Genomföra kompetensutveckling som skapar utbyten mellan forskning och verksamheter.
5. Utveckla eller förädla nya produkter, tjänster, arbetstillfällen eller arbetsprocesser.
6. Stärka marknaden för hållbar lokal produktion

Land/vatten – hållbart nyttjande av natur- och kultureresurser

När utbyten stimuleras mellan verksamheter kopplade till land och vatten byggs broar och befintliga resurser kan användas bättre. Ett helhetsgrepp för hållbarhet och omställning med samordning av mark- och vattenanvändning, alstrar en grön livlig ekonomi både för produktion och rekreation. De produktiva markerna, ett rikt odlingslandskap, levande sjöar och vattendrag, lockande kultur- och livsmiljöer samt känsliga naturområdena hör ihop. Balansen mellan att nyttja, utveckla och bevara ligger därmed i allas vårt intresse. Friska ekosystem skapar förutsättningar för ett hållbart och hälsofrämjande samhälle. Lokala insatser idag leder till globala effekter i framtiden.

1. Öka samverkan mellan mark-, skogs- och vattenverksamheter för hållbart nyttjande av natur- och kultureresurser.
2. Implementering av miljöfrämjande åtgärder på lokal nivå; i byar, på gårdar och i mindre tätorter.
3. Förbättra vattenmiljön i sjöar och vattendrag mot Hanöbukten.
4. Främja hållbart friluftsliv och långsiktigt hållbar natur- och kulturturism.
5. Öka kompetens och höja engagemang för kultur- och naturmiljö.

Europeiska struktur- och investeringsfonderna

I Sverige finns fyra europeiska struktur- och investeringsfonder (ESI-fonder) för att förverkliga EU 2020. De används för att skapa en hållbar tillväxt och minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regionerna i Europa. Stödet inom lokalt ledd utveckling kan komma från samtliga fyra fonder.

De fyra fonderna är:

- Europeiska regionala utvecklingsfonden (regionalfonden) – ERUF
- Europeiska socialfonden (socialfonden) – ESF
- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (landsbygdsfonden) – EJFLU
- Europeiska havs- och fiskerifonden (havs- och fiskerifonden) – EHFF

Skånes Ess finansiering kommer från tre fonder: landsbygdsfonden, socialfonden och regionalfonden. Grannområdet, LEADER Sydöstra Skåne, arbetar i havs- och fiskerifonden även i Skånes Ess geografiska område.

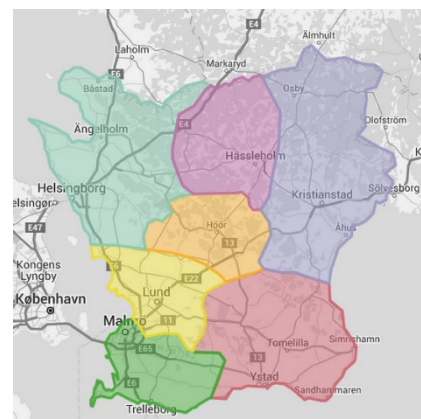
De olika fonderna samspelar på många olika sätt och kompletterar varandra vid olika tillfällen. Regionalfonden fokuserar på starka regioner och konkurrenskraftiga företag och socialfonden på att stärka kopplingen mellan utbildning och arbete. Landsbygdsfonden inriktas mot grön tillväxt och förutsättningar att bo på landsbygden medan havs- och fiskerifonden handlar om hållbart och konkurrenskraftigt fiske.

Ett projekt finansieras enbart med medel från en fond.

Leader i Skåne

I Skåne finns under verksamhetsperioden 2014-2020 sju leaderområden. Utöver Skånes Ess:

Leader Nordvästra Skåne med Öresund (*Bjuv, Båstad, Helsingborg, Höganäs, Klippan, Landskrona, Svalöv, Åstorp, Ängelholm, Örkejjunga*), **Leader LAG PH** (*Hässleholm, Perstorp*), **LEADER Sydöstra Skåne** (*Simrishamn, Sjöbo, Tomelilla, Ystad*), **MittSkåne Utveckling** (*Eslöv, Hörby, Höör*), **Lundaland** (*Eslöv, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorp*) och **Leader Söderslätt LLU** (*Skurup, Svedala, Trelleborg, Vellinge samt delar av Malmö utanför inre ringvägen*).

Länkar till respektive område finns på www.leaderskane.se

Processförlopp för projektstödet

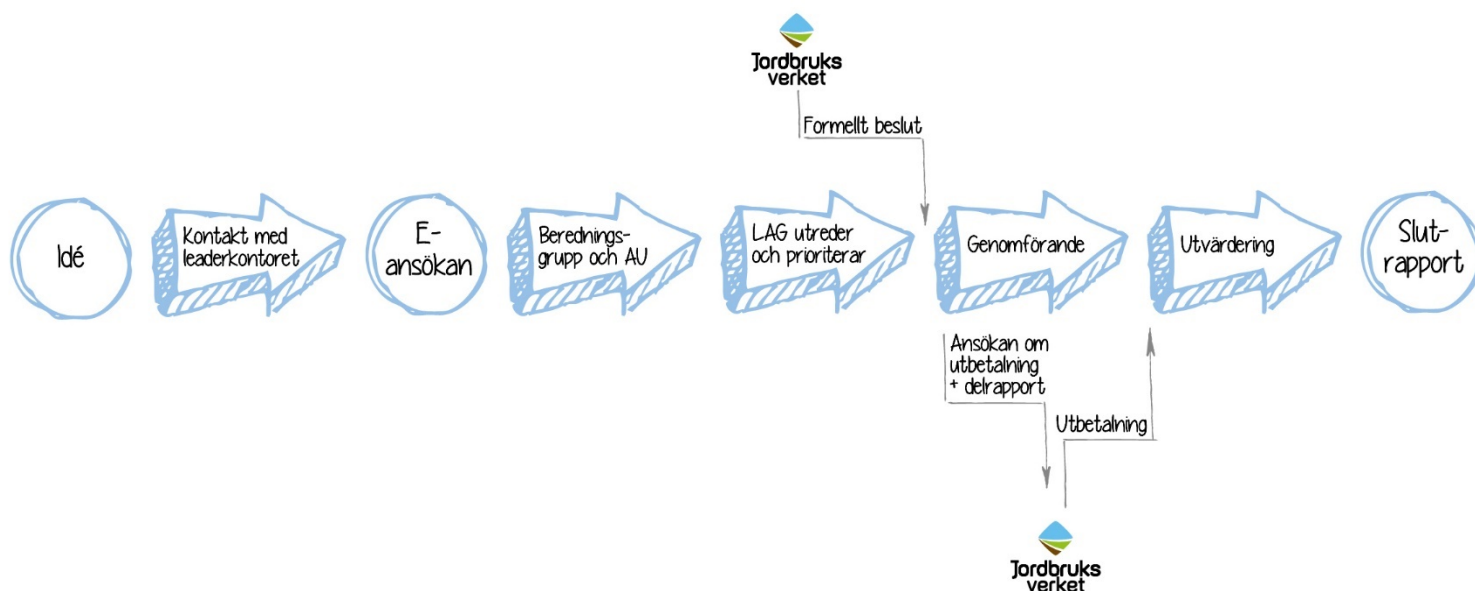
Organisationer, föreningar, företag och myndigheter kan söka projektstöd för att främja utvecklingen i leaderområdet. Man ansöker via e-ansökan och med e-legitimation. Organisationen ger en person eller flera personer fullmakt att göra ansökan i e-tjänsten. Kontakta alltid verksamhetskontoret innan ni söker!

En ansökan kan lämnas när som helst under året. Verksamhetskontoret fungerar som bollplank och lotsar den sökande genom ansökansprocessen. Avstämning görs av verksamhetskontoret gentemot strategin och kontoret avgör om kompletteringar eller förtydliganden behövs.

Det är den lokala styrelsen, LAG, som bedömer vilka projekt som får stöd. Ansökan har dessförinnan hanterats i beredningsgrupp och arbetsutskott (AU) som poängsatt projektet. Beslutet med motivering skickas sedan till den sökande. Det formella myndighetsbeslutet fattas av Jordbruksverket.

När kostnader uppstått under projektets genomförande och har betalats, kan ansökan om utbetalning göras till Jordbruksverket via *Mina sidor*. Då bifogas också en delrapport. Med fördel görs detta regelbundet under projektets gång. Projektgruppen tar kontakt med leaderkontoret innan ansökan om utbetalning görs.

I slutet av projektet utvärderas det totala resultatet och effekterna. En slutrapport ska lämnas in till verksamhetskontoret i samband med slututbetalning. Slutrapporten godkänns av LAG.

Ansökan

Ansökan om projektstöd görs i Jordbruksverkets e-tjänst **Mina sidor**. För att du ska kunna logga in med din egen e-legitimation på ett organisationsnummer måste den organisation du representerar godkänna det genom en fullmakt.

Innan ni påbörjar en mer omfattande ansökan är det klokt att stämna av med leaderkontoret om er idé passar inom lokalt ledd utveckling. Korta svar på åtta frågor ger oss en överblick.

Ansökan om projektstöd inom lokalt ledd utveckling är uppdelad i två steg. I **steg 1** besvaras ett fåtal övergripande frågor. Det är från det datum **steg 1** kommit in som det sedan går att räkna kostnader, förutsatt att projektet blir beviljat. **Steg 2** är mer omfattande och kräver avstämning med leaderkontoret. Innan **steg 2** lämnas in rekommenderar vi att göra en projektplan. (Till hjälp finns en projektplansguide).

Er idé måste passa in i den lokala utvecklingsstrategin för Skånes Ess för att kunna beviljas stöd. Ett antal kompletterande lokala frågor måste besvaras för att LAG ska kunna bedöma projektets nytta och bidrag till strategin. Har inte de lokala frågorna besvarats i en projektplan måste en separat bilaga skickas med i **steg 2**. I **steg 2** redovisas också en detaljerad budget för projektet. Det behövs beräkningsunderlag i form av offerter eller jämförande prisuppgifter för att styrka utgifterna.

Ta kontakt med leaderkontoret innan ni påbörjar er e-ansökan så lotsar vi er genom processen! En ansökan kan lämnas när som helst under året.

Organisation

Verksamheten bedrivs av den självständiga, ideella föreningen Skånes Ess. Föreningen är öppen för medlemskap för juridiska personer och näringsidkare verksamma i området. LAG utgör föreningens styrelse, föreslås av valberedningen och tillsätts av stämman.

Leaderkontorets personal informerar om stödmöjligheten och erbjuder processtöd bland annat för att kvalitetssäkra projektplaner, göra utbetalningsansökningar samt slutrapportera.

Vill du veta mer eller läsa strategin i sin helhet? Besök www.skanesess.se

eller kontakta leaderkontoret:

SKÅNES ESS

044-22 95 50

info@skanesess.se